

güz 2002

DAHABİR**ŞİMDİ! Müzakerenin ve Paylaşmanın
Tam Zamanı****Prof. Dr. Aytaç AÇIKALIN**

Türkiye’de, 3 Kasım 2002 ara seçimleri sonunda toplum, kuramsal olarak, yürütme erkini beş yıl süre ile tek bir partiye, Adalet ve Kalkınma Partisi’ne (AKP) verdi. Bu sonuç, yürütmenin etkililiği, her alanda yurttaş beklentileri açısından “umut verici”, “istikrarlı, yeni bir dönem” olarak yorumlandı.

Demokratik yönetimlerin güçlülüğü, yönetilenlerin salt seçme ve seçilme haklarını kullanmalarından kaynaklanmaz. *Önemli olan, toplumun, güç verdiği yönetimlere katılım ve katkısını, izleme ve sivil örgütler aracılığı ile denetim içerikli izlemesini ve kollamasını kesintisiz sürdürmesidir.*

Siyasi partiler, yönetmek için güç isteminde bulunurken, vizyonunu (varsa), değerlerini, ilke ve stratejilerini yurttaşlarına açıklamak paylaşmak konumundadır. Bu anlamda partilerin “seçim bildirgesi-beyanname”leri ve “iktidar konumuna gelenler için, onaylanmış “Hükümet Programları” hükümetlerin sorunlara bakışları ile çözüm önerilerinin ve stratejilerinin izlenmesi açısından uygun bir araç olarak kullanılabilir.

Hükümet programları üç yönden işlevseldir. Birincisi, siyasi düşünce farklılıkları ne olursa olsun, eğitime taraf olan yurttaşlar, gelecekte bu alanda alınacak kararların dayanağını görmek ve izlemek için ciddi tür izlenmeye sahip olmaktadır.

İkincisi, eğitimciler, eğitim araştırmaları açısından, iktidarın alana bakışını tanımlayan, gelecekte eğitim kararlarının çerçevesini çizecek görüş ve düşüncelerin yazılı kaynağına ve yorumu gereken nitel verilere ulaşmış olmaktadır.

aytaç açıkalin

Üçüncüsü, gelecek beş yılda eğitimi yönetecek makam, kurum, uzmanlık (ihtisas) komisyonları veya kurullarında müzakere, yorum ve uygulamalarında başlangıç noktasını belirleyen, görüşmelerin genel çerçevesini çizen bir paydaşım (konsensüs) ve bir düşünce ve eylem tasarım aracı olarak kullanılabilir.

Belge, bir bakıma insan kaynağımızın beş yıllık geliştirme planı, GELECEĞİMİZDİR. Bu nedenle belgenin içeriğinden, tüm yurttaşların bilgili, en azından haberdar olması ve öngörülen hedefleri kendi görüşleri yönünde irdeleyip, değerlendirmesi ve uygulama için öneriler getirmesi gerekir.

58. Hükümet Programının eğitime ilişkin politikalarını ifade eden maddeler:

1. Türk Milli Eğitim sisteminde de insan merkezli bir anlayışa geçmek üzere, toplumun ihtiyaçlarına ve çağdaş uygarlık gereklerine göre yeniden yapılanma sağlanacaktır.
2. Eğitim politikalarının belirlenmesinde ve hizmet sunumunda yerel idareler, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının inisiyatif ve katılımları sağlanacak; eğitimde yönetişimci, demokratik bir anlayış sergilenecektir.
3. Önyargılı ve ezberciliğe dayanan eğitim yöntemleri terk edilecektir.
4. Eğitim ve öğretimde evrensel değerleri öne alan, insanı merkeze yerleştiren demokratik ve çağdaş bir yaklaşım benimsenecektir.
5. Çağdaş eğitim yöntemleri ve teknolojileri yakından izlenecek, özellikle öğrencilerin bilgisayar ve diğer teknolojik araçları kullanma yeteneği kazanmasına özel bir önem verilecektir. Yaygın ve örgün eğitimin her aşamasında e-eğitim yürürlüğe konacaktır.
6. Milli Eğitim Bakanlığı merkez teşkilatı, eğitim hizmetlerinin etkili koordinasyonuna imkan verecek şekilde yeniden yapılandırılacak; üst kademelerde toplanan yetkiler, alt birimlere ve yerel birimlere dengeli olarak aktarılacak ve yerel yönetimlerin eğitimdeki rolü artırılacaktır.
7. Türkçe'nin sağlıklı bir mecrada gelişmesi, işlenmesi ve gelecek nesillere daha zengin bir dil olarak aktarılması için Milli Eğitim Bakanlığı, Kültür Bakanlığı, Türk Dil Kurumu, Üniversiteler ve diğer

aytaç açıkalın

ilgili kesimlerce gerçekleştirilecek işbirliği ile Türk diline gereken önem verilecektir.

8. Anayasamızda tanımlanan laiklik ilkesi ve din ve vicdan hürriyetine etkinlik ve işlerlik kazandırılarak, dinin, dini duyguların veya dince kutsal sayılan Őeylerin siyasi veya kişisel çıkar yahut nüfuz sağlamak amacıyla istismar edilmesi veya kötüye kullanılmasını önleyebilecek bir din eğitimi ve ğretimi, Anayasamızda tanımlanan çerçevede etkinlik ve verimliliğe kavuşturulacaktır. Böylelikle, hem vatandaşlarımızın din eğitimi ve öğrenimi alanındaki beklentileri karşılanacak, hem de bu alanda yaşanan suiistimallere son verilmek mümkün olacaktır.
9. Öğretmenlik mesleğinin toplumda hak ettiği itibarı yakalayabilmesi için öğretmenlerin niteliklerinin yükseltilmesine paralel olarak alışma Őartları iyileştirilecektir.
10. Eğitimin her alanında özel teşebbüs desteklenecek ve özel teşebbüsün eğitimdeki payı artırılacaktır.
11. Eğitimin her kademesinde imkan ve fırsat eşitliği sağlanacak, herkese kabiliyeti lsnde alabileceği azami eğitim hizmeti sunulacaktır.
12. Mezunlarına yeterli nitelik sağlayamayan mevcut orta ğretim sistemi yeniden ele alınarak mesleki eğitim programları yaygınlaştırılacaktır.
13. Eğitim ve öğrenim hakkının kullanılmasının önündeki engeller kaldırılacak, eğitim hayat boyu sürecek bir süreç olarak kabul ve teşvik edilerek, kademeler arasında yatay ve dikey geçiş imkanları sağlanacaktır.
14. Yüksek ğretim Kurumu (YK), niversiteler arasında koordinasyon sağlayan, standartlar belirleyen bir yapıya kavuşturulacak; niversiteler idari ve akademik özerkliği olan, ğretim elemanları ve öğrencilerin serbestçe bilimsel faaliyette bulunduğu, araştırma ve ğretim kurumları düzeyine çıkarılacaktır.
15. Üniversiteler, her çeşit düşüncenin demokratik bir ortamda, hoşgörü içinde öğretilip tartışıldığı, yasakların ve sınırlamaların olmadığı zgr bir foruma dönüştürülecektir.

aytaç açıkalın

16. Ünisersitelerin planlı bir şekilde yurt düzeyinde daha yaygın hale getirilmesi sağlanacaktır. Bunun için, yeni ünisersitelerin kurulmasında mevcut potansiyelleri ve imkanları da dikkate alan objektif kriterler geliştirilecektir.
17. Ünisersitelerin bölgelerindeki potansiyeller de dikkate alınarak belirli alanlarda ihtisaslaşmaları sağlanacaktır.
18. Mesleki ve teknik eğitime talebi düşüren, haksız ve adaletsiz uygulamalara sebep olan mevcut ünisersiteye yerleştirme sistemi, yarışmayı teşvik edecek ve adaleti sağlayacak şekilde değıştirilecektir.
19. Meslek eğitimi veren meslek yüksek okulları, meslek standartlarına uyumlu niteliklere sahip ara insangücü yetiştirecek bir şekilde yeniden ele alınacaktır.
20. Açık öğretim, her yaştan ve meslekten insanın bir mesleği öğrenmesine ya da kendisini geliştirmesine imkan veren çok yönlü eğitim kurumları olarak yaygınlaştırılacaktır.

ŞİMDİ ! Tam zamanıdır.

Verilerin, bulguların, uygulama sonuçlarının, yorum ve önerilerin ortaya konulduğu, paylaşıldığı bir ortamı oluşturmanın **tam zamanıdır.**

Eğitim alanında olsun olmasın tüm kuram ve uygulamacılar ile insan kaynağını geliştirmek konumunda olanların, “eteğindeki taşları” ortaya koyması beklenir.

Bir partinin programı olmasının ötesinde özellikle Milli Eğitim Bakanlığı, önümüzdeki beş yılın eğitim planı ve bizim geleceğimiz için bağlayıcı bir belge olan bu dokümanı müzakere etmenin ve paylaşmanın

ŞİMDİ ! Tam zamanıdır.

PEGEM, *Kuram ve Uygulamada EĞTİM YÖNETİMİ* Dergisini bu amaçla işe koşma kararındadır. Dergimiz, **eğitime taraf olanların tümünü**, bu sorumluluk ortamında **“müzakereye” davet** etmeyi, alandaki sorumluluğunun gereği olarak algılamaktadır. Dergimiz , bu müzakereye katılan eğitimci, akademisyen, araştırmacı, basın mensubu ve yasama

aytaç açıkların

görevlilerin yazılarını yayınlamak için Özel sayılar ve ekler yayınlamayı üstlenmeye hazırdır.

Bu süreci başlatırken, son bir açıklamayı paylaşmak gerekebilir mi? Bilemiyorum. Bir konuyu müzakereye başlarken ilk kural:

Önyargıları askıya almak.

Bu ilke her zaman, herkes için geçerli olmalıdır.